ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គោលការណ៍ណែនាំថ្នាក់ជាតិ
ស្តីពីកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ

រៀបចំដោយ

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ

២០២៣

អារម្ភកថា

នៅពីរទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ ប្រទេសកម្ពុជាសម្រេចបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាបន្តបន្ទាប់ និងកំពុងសមាហរណកម្មខ្លួនចូលក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក ដែលធ្វើឱ្យកម្ពុជាទទួលបានឱកាសជាច្រើនក្នុងការកសាង និងអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ដែរកម្ពុជាបានត្រៀមខ្លួនជាស្រេចដើម្បីចូលរួមក្នុងបដិវត្តន៍ឧស្សាហកម្មទី៤ ដែលផ្តោតជាសំខាន់ទៅលើវិស័យបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល ដែលពិភពលោកបាននឹងកំពុងប្រើប្រាស់សម្រាប់វិស័យនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព។ ការរីកចម្រើនផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលបានជំរុញដល់ការរីកលូតលាស់ការងារ នយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ចរបស់កម្ពុជា ព្រមទាំងបានបង្កើននូវទំនាក់ទំនងយ៉ាងល្អជាមួយបណ្តាប្រទេសនានាក្នុងតំបន់ និងនៅជុំវិញពិភពលោកថែមទៀតផង។

ស្របគ្នានឹងការរីកចម្រើនផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល ឱកាសនៃការនាំឱ្យមានការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញក៏ត្រូវបានកើតមានឡើង និងក្លាយជាទម្រង់ថ្មីមួយ ដែលកំពុងរីករាលដាលនៅលើពិភពលោក រួមទាំងប្រទេសកម្ពុជាផងដែរ។ ការភ្ជាប់ប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិតទៅនឹងសម្ភារផ្ទាល់ខ្លួន មានដូចជាកុំព្យូទ័រ ទូរស័ព្ទដៃវៃឆ្លាត ឬឧបករណ៍ឌីជីថលដទៃទៀតនៅតាមសហគមន៍ បានផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ផ្នែកសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចជាច្រើន ប៉ុន្តែទន្ទឹមនោះ ក៏បានបង្កនូវហានិភ័យផងដែរចំពោះកុមារ និងយុវជន ដែលជាអ្នកប្រើប្រាស់ និងចូលរួមសកម្មភាពក្នុងបណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គមនានា។ វិសាលភាព នៃការភ្ជាប់ប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិតនេះ បានបង្កលក្ខណៈកាន់តែងាយស្រួល និងឆាប់រហ័សដល់អ្នកប្រើប្រាស់ ក្នុងការអាចទទួលបានសម្ភារពាក់ព័ន្ធនឹងការរំលោភបំពានផ្លូវភេទលើកុមារ។

ដើម្បីទប់ស្កាត់ការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ ដោយមានការគាំទ្រពីអង្គការភ្លែនអន្តរជាតិកម្ពុជា និងអង្គការដែនដីមនុស្ស-ប្រទេសហូឡង់ដ៍ សហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងវិស័យឯកជន បានរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំថ្នាក់ជាតិស្តីពីកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញក្នុងគោលបំណង ដើម្បីធានា និងជំរុញឱ្យអ្នកពាក់ព័ន្ធបង្កើតធនធានក្នុងកិច្ចការពារកុមារ ដែលមានគុណវុឌ្ឍិ ភាពបត់បែន និងងាយស្រួលអនុវត្តក្នុងចក្ខុវិស័យ និងការទទួលខុសត្រូវលើកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអនឡាញ ជាពិសេសកុមារ និងយុវជន។ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា ដែលបានចូលរួមផ្តល់ធាតុចូល និងគាំទ្រក្នុងការរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំថ្នាក់ជាតិ ស្តីពីកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញនេះ ឱ្យដំណើរការទៅយ៉ាងល្អប្រសើរ និងទទួលបានជោគជ័យ ដើម្បីជាឧត្តមប្រយោជន៍សម្រាប់កុមារ និងយុវជនគ្រប់រូបនៅកម្ពុជា។

ថ្ងៃទីសុក្រ ៥កើត ខែផល្គុន ឆ្នាំខាល ចត្វាស័ក ព.ស ២៥៦៦

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី២៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០២៣

ជ.ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ

ប្រធាន

វង_សូត

មាតិកា

អារម្ភកថា i

១. សេចក្តីផ្តើម ១

១.២.គោលបំណង ១

១.៣.និយមន័យ ១

១.៤.ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការរីកចម្រើនបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល ១

១.៥.ហានិភ័យតាមប្រព័ន្ធអនឡាញចំពោះកុមារ ៣

១.៦.ទម្រង់នៃការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ៤

- ១.៦.១.ការលួងលោមកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ៤
- ១.៦.២.រូបភាព-សម្ភាររំលោភបំពានផ្លូវភេទលើកុមារ ៥
- ១.៦.៣.ការផ្ញើសារបែបផ្លូវភេទ ៥
- ១.៦.៤.ការគំរាមពាក់ព័ន្ធសកម្មភាពផ្លូវភេទ ៥
- ១.៦.៥.ការផ្សាយផ្ទាល់នៃសកម្មភាពកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារ ៥

១.៧.ប្រភេទក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាសារគមនាគមន៍និងព័ត៌មាន ៥

២. គោលការណ៍ណែនាំទូទៅ ៦

២.១.គោលនយោបាយនិងអភិបាលកិច្ច ៦

២.២.យុត្តិធម៌ព្រហ្មទណ្ឌ ៧

២.៣.សេវាជនរងគ្រោះ ៨

២.៤.សង្គម ៩

២.៥.ឧស្សាហកម្ម ១២

២.៦.ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងទំនាក់ទំនង ១៣

៣. ការពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ ១៤

ឯកសារយោង ១៥

១. សេចក្តីផ្តើម

គោលការណ៍ណែនាំថ្នាក់ជាតិស្តីពីកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការបណ្តាក្រសួង ស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិ វិស័យឯកជន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធចូលរួមទប់ស្កាត់ហានិភ័យ និងគ្រោះថ្នាក់មួយចំនួនពាក់ព័ន្ធនឹងមាតិកា និងសកម្មភាពខុសច្បាប់ ដែលឧក្រិដ្ឋជនប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ និងព័ត៌មានជាមធ្យោបាយ ដូចជាការផលិត កាន់កាប់ ចែកចាយ ឬបញ្ជូននូវរូបភាព ឬសម្ភារ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារ។ គោលការណ៍ណែនាំថ្នាក់ជាតិនេះ គោរពតាមសិទ្ធិជាមូលដ្ឋាន និងឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ ដោយផ្តល់ជាធាតុចូល និងជាផែនទីសម្រាប់ក្រសួង ស្ថាប័ន វិស័យឯកជន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីពិនិត្យ និងបន្តបង្កើតគោលការណ៍ណែនាំកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញសម្រាប់វិស័យទទួលបន្ទុក។

១.២. គោលបំណង

គោលការណ៍ណែនាំថ្នាក់ជាតិ ស្តីពីកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញមានគោលបំណងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីហានិភ័យ និងផ្តល់ជាអភិក្រមបរិយាបន្នរួមមួយក្នុងការឆ្លើយតបចំពោះការគំរាមកំហែង និងគ្រោះថ្នាក់ ដែលកុមារអាចជួបប្រទះនៅក្នុង និងក្រៅប្រព័ន្ធអនឡាញ។

១.៣. និយមន័យ

ការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ សំដៅទៅលើការប្រើប្រាស់អ៊ីនធឺណិត ឬបច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន(ICT) ជាមធ្យោបាយ ដើម្បីសម្រួលដល់ការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទកុមារ។ ក្នុងនោះរួមមានសកម្មភាពទាំងឡាយណា ដែលមានលក្ខណៈកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទកុមារ និងមានទំនាក់ទំនងជាមួយបរិស្ថានអនឡាញ ឬការប្រើប្រាស់ ICT ណាមួយ ដែលនាំឱ្យមានការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ ឬបណ្តាលឱ្យកុមារត្រូវបានកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ។

បច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន (ICT/Information and Communications Technology) ត្រូវបានកំណត់ថាជាសំណុំឧបករណ៍ និងធនធានបច្ចេកវិទ្យាចម្រុះ ដែលប្រើដើម្បីបញ្ជូន រក្សាទុក បង្កើត ចែករំលែក ឬផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន។

យូអរអិល (URL/Uniform Resource Locator)ជាអាសយដ្ឋានធនធាន ឯកសារ កម្មវិធី ឬគេហទំព័រនៅលើបណ្តាញកុំព្យូទ័រ ឬអ៊ីនធឺណិត ដែលបង្ហាញទីតាំង និងជាយន្តការសម្រាប់ទាញយកទិន្នន័យជាក់លាក់។ **យូអរអិល** ជាប្រភេទជាក់លាក់នៃ**យូអរអាយ** (URI/Uniform Resource Identifier) ដែលមនុស្សជាច្រើនប្រើពាក្យទាំងពីរជំនួសគ្នា។

១.៤. ទិដ្ឋភាពទូទៅនៃការរីកចម្រើនបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល

នៅអំឡុងពីរទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ ប្រទេសកម្ពុជាសម្រេចបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចជាបន្តបន្ទាប់ និងកំពុងសមាហរណកម្មខ្លួនចូលក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក ដែលធ្វើឱ្យកម្ពុជាទទួលបានឱកាសជាច្រើនក្នុងការ

កសាង និងអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ។ ស្របពេលជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី៦ នៃរដ្ឋសភាបានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្រ្តចតុកោណដំណាក់កាលទី៤ ដោយធ្វើការវិភាជន៍ធនធានបន្ថែមលើវិស័យសុខាភិបាល អប់រំ សង្គមកិច្ច និងវិស័យផ្សេងៗទៀត ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស រួមទាំងការអភិវឌ្ឍកុមារសំដៅសម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព២០១៦-២០៣០។ ទន្ទឹមនេះ កម្ពុជាក៏បានត្រៀមខ្លួនរួចជាស្រេចក្នុងការចូលរួមក្នុងបដិវត្តឧស្សាហកម្មទី៤ ដែលផ្តោតជាពិសេសលើវិស័យបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល ដែលពិភពលោកកំពុងប្រើប្រាស់សម្រាប់វិស័យនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមកិច្ច យ៉ាងមានប្រសិទ្ធភាព។

ការរីកចម្រើនផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល និងមានតម្លៃសេវាសមរម្យ បានបង្កភាពងាយស្រួលក្នុងការភ្ជាប់ប្រព័ន្ធអនឡាញនៅលើកុំព្យូទ័រផ្ទាល់ខ្លួន ទូរស័ព្ទដៃវៃឆ្លាត និងឧបករណ៍ឌីជីថលដទៃទៀត។ ទន្ទឹមនឹងនេះ អំណោយផលនៃការផ្ទេរទិន្នន័យទំហំធំ និងមានល្បឿនលឿន បានធ្វើឱ្យទំនាក់ទំនងប្រចាំថ្ងៃកាន់តែប្រសើរឡើងក្នុងចំណោមអ្នកប្រើប្រាស់ទូទៅ ជាពិសេសកុមារ និងយុវជន។ ប៉ុន្តែការទទួលបានសេវាកម្មអនឡាញកាន់តែទូលំទូលាយ និងកាន់តែងាយស្រួលនេះ ក៏បានបង្កនូវបញ្ហាប្រឈមនានាគួរឱ្យកត់សម្គាល់ផងដែរ ចំពោះសុវត្ថិភាពកុមារ និងយុវជន ទាំងនៅក្នុងនិងក្រៅប្រព័ន្ធអនឡាញ អំពីបញ្ហាឯកជនភាព និងការរំលោភបំពាន ដូចជា ការលួងលោមកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ(Online Grooming) រូបភាព-សម្ភាររំលោភបំពានផ្លូវភេទលើកុមារ (CSAM) ការផ្ញើសារបែបផ្លូវភេទ (Sexting) ការគំរាមពាក់ព័ន្ធសកម្មភាពផ្លូវភេទ (Sextortion) និងការផ្សាយផ្ទាល់នៃសកម្មភាពរំលោភបំពានផ្លូវភេទលើកុមារ (Live online child sexual abuse)និងទម្រង់ផ្សេងទៀត នៃការរំលោភបំពានតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ដែលជាហានិភ័យយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរសម្រាប់កុមារ និងយុវជន នៅប្រទេសកម្ពុជានាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ។

ប្រជាជនទូទាំងពិភពលោកជាងពាក់កណ្តាល បានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអនឡាញគឺស្មើ ៥៣,៦% ស្មើនឹងចំនួនប្រមាណ ៤,១៣ពាន់លាននាក់ ដោយរួមទាំងកម្ពុជាផង ក្នុងនោះមានអ្នកប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអនឡាញម្នាក់ក្នុងចំណោមបីនាក់ គឺជាកុមារអាយុក្រោម ១៨ឆ្នាំ។[1] នៅឆ្នាំ២០១៩ IWF បានចាត់វិធានការលើគេហទំព័រចំនួន ១៣២,៦៧៦ ដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ថា មានការរំលោភបំពានផ្លូវភេទកុមារ ដោយយូអិល (URL) មួយអាចមានរូបថត ឬ វីដេអូរាប់រយ។ ក្នុងចំណោមរូបថតដែល IWF បានចាត់វិធានការ ៤៥% នៃរូបថតទាំងនោះបានបង្ហាញអំពីកុមារអាយុ ១០ឆ្នាំ ឬក្មេងជាងនេះ ហើយគេហទំព័រចំនួន ១,៦០៩ បង្ហាញអំពីកុមារអាយុ ០-២ឆ្នាំ ក្នុងចំណោមនោះ ៧១% បង្ហាញពីការរំលោភបំពានផ្លូវភេទធ្ងន់ធ្ងរដូចជា ការរំលោភសេពសន្ថវៈ និងទារុណកម្មផ្លូវភេទ។

ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យ នៃបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល និងដោយមើលឃើញបញ្ហាប្រឈម និងផលប៉ះពាល់ពីការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ប្រទេសកម្ពុជាបានចូលជារដ្ឋភាគីហត្ថលេខី នៃសេចក្តីថ្លែងការណ៍សកម្មភាពសកល(WePROTECT) និងបានចូលជាសមាជិក នៃប្រទេសភាពជាដៃគូ

[1] S., Carr, J., and Byrne, J. (2015) One in three: The task for global internet governance in addressing children's rights. Global Commission on Internet Governance: Paper Series. London: CIGI and Chatham House, https://www.cigionline.org/publications/one-three-internet-governance-and-childrens-rights

សកល ដើម្បីលុបបំបាត់អំពើហិង្សាលើកុមារ ដោយចូលរួមអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ INSPIRE។ ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក៏បានចូលរួមអនុម័តលើសេចក្តីថ្លែងការណ៍ នាកិច្ចប្រជុំកំពូលនៅឆ្នាំ២០១៩ ក្នុងគោលបំណងអំពាវនាវឱ្យរដ្ឋជាសមាជិកអាស៊ានទាំងអស់ប្រើប្រាស់បទដ្ឋានកម្រិតខ្ពស់ ដើម្បីការពារកុមារនៅក្នុងអាស៊ានពីការកេងប្រវ័ញ្ច និងការរំលោភបំពានផ្លូវភេទតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារបានចេញរបាយការណ៍វិភាគស្ថានភាពដំបូង ស្តីពីការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ និងផែនការសកម្មភាពដើម្បីបង្ការ ទប់ស្កាត់ និងឆ្លើយតបការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។

ឆ្លើយតបទៅនឹងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងផ្អែកលើសេចក្តីថ្លែងការណ៍សកម្មភាពសកលដែលបានបង្កើតយន្តការគំរូនៃការឆ្លើយតបថ្នាក់ជាតិ (MNR) ដែលសង្កត់ធ្ងន់លើសារសំខាន់នៃការចូលរួមរបស់អ្នកពាក់ព័ន្ធនានា និងការកំណត់នូវឧស្សាហកម្មពាក់ព័ន្ធធំៗនៅក្នុងកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ និងគោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ឧស្សាហកម្មស្តីពីកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ដែលរៀបចំឡើងដោយសហភាពទូរគមនាគមន៍អន្តរជាតិ(ITU) និងសៀវភៅណែនាំ និងឧបករណ៍គំរូសកលស្តីពីកិច្ចការពារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ព្រមទាំងឯកសារពាក់ព័ន្ធ និងដោយពិនិត្យឃើញនូវភាពខ្វះចន្លោះ នៃគោលការណ៍រួមថ្នាក់ជាតិ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារបានសហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល រៀបចំគោលការណ៍ណែនាំថ្នាក់ជាតិស្តីពីកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។

១.៥. ហានិភ័យតាមប្រព័ន្ធអនឡាញចំពោះកុមារ

ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ចាំបាច់ត្រូវដឹងច្បាស់អំពីអ្វី ដែលបង្កអន្តរាយខុសច្បាប់ ជាពិសេសហានិភ័យ និងគ្រោះថ្នាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងមាតិកា និងសកម្មភាពខុសច្បាប់។ អ្នកផ្តល់សេវាត្រូវរំពឹងថា នឹងទប់ស្កាត់រាល់សកម្មភាពខុសច្បាប់ ដែលកើតចេញពីសេវាកម្មរបស់ពួកគេ ដែលបណ្តាលឱ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់យុវជន ហើយត្រូវចាត់វិធានការរហ័សប្រសិនបើមានបញ្ហាកើតឡើង។ អាកប្បកិរិយា និងសកម្មភាពមួយចំនួន(ដូចជាការលេងល្បែង ឬការមើលរូបអាសអាភាស) មានលក្ខណៈស្របច្បាប់សម្រាប់មនុស្សពេញវ័យ ប៉ុន្តែទង្វើនេះ គឺជាការបង្កហានិភ័យដល់កុមារ និងយុវជន ហើយគ្រោះថ្នាក់ខ្លះបង្កការពិបាកសម្រាប់យុវជន(ដូចជា អ្នកដែលលើកកម្ពស់ការរំលោភបំពាន ហឹង្សា ឬធ្វើអត្តឃាត) ប៉ុន្តែកុមារទទួលបានកិច្ចការពារខ្ពស់ជាងមុនក្នុងការទទួលស្គាល់សិទ្ធិ និងភាពងាយរងគ្រោះ ដែលទាក់ទងនឹងអាយុ។ ប្រភេទនៃបញ្ហាទាំងនេះ មិនមានដូចគ្នានៅទូទាំងតំបន់ និងប្រទេសនោះទេ ប៉ុន្តែក្នុងករណីនីមួយៗ សេវាកម្មត្រូវបានរំពឹងថា នឹងមានភាពសកម្មក្នុងការទប់ស្កាត់មិនឱ្យប៉ះពាល់ដល់យុវជន។ នៅពេលពិចារណាពីគ្រោះថ្នាក់ ការសង្កត់ធ្ងន់លើគ្រោះថ្នាក់គឺការរកដំណោះស្រាយដល់ទីបំផុត។ ក្របខ័ណ្ឌនេះ មិនយល់ច្បាស់ពីបទពិសោធន៍របស់យុវជន។ តាមពិតមានយុវជនតិចតួចណាស់ ដែលទទួលរងគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរ ប៉ុន្តែទន្ទឹមនេះ ក៏មានយុវវ័យរាប់លាននាក់ជួបប្រទះនឹងគ្រោះមហន្តរាយជាច្រើន និងទទួលរងផលប៉ះពាល់តាមរបៀបផ្សេងៗគ្នា ដែលជាការគ្រួសត្រាយផ្លូវឆ្ពោះទៅរកគ្រោះថ្នាក់ធ្ងន់ធ្ងរ។

ភស្តុតាងបង្ហាញថា កុមារប្រឈមនឹងហានិភ័យតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ មិនអាស្រ័យលើទីតាំងភូមិសាស្ត្រ

ទេ ព្រោះពួកគេប្រើប្រាស់សេវាកម្មដូចគ្នា ប៉ុន្តែស្ថិតក្នុងបរិបទខុសគ្នា ហើយអាចបង្កការព្រួយបារម្ភជាច្រើន។ ជារឿយៗ គ្រោះថ្នាក់ក្នុងប្រព័ន្ធអនឡាញ និងក្រៅប្រព័ន្ធអនឡាញមានទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធនឹងគ្នា ហើយហានិភ័យទាំងនេះតែងតែមានការត្រួតគ្នា។ បរិយាកាសតាមប្រព័ន្ធអនឡាញកំពុងវិវត្តយ៉ាងឆាប់រហ័ស ប៉ុន្តែហានិភ័យ និងគ្រោះថ្នាក់មួយចំនួនមិនទាន់លេចចេញជារូបរាងនៅឡើយទេ។ ការពិចារណាលើកស្ទួតាង នៃគ្រោះមហន្តរាយពីជុំវិញពិភពលោកគឺជាការចាំបាច់ ដែលជួយឱ្យយើងដឹងពីបញ្ហា និងហានិភ័យជាក់លាក់ នៅពេលដែលបញ្ហាទាំងនេះ បង្ហាញនៅក្នុងបរិបទជាតិ ឬតំបន់ យើងនឹងអាចប្រមើលមើលដឹងពីហានិភ័យ ដែលអាចនឹងកើតឡើងនាពេលអនាគត។ បណ្តាញពហុវិស័យបើកចំហ និងពិគ្រោះយោបល់អាចចែករំលែកព័ត៌មាន និងជួយកំណត់អត្តសញ្ញាណគ្រោះមហន្តរាយថ្មីៗ និងកំពុងលេចចេញ។ ហានិភ័យចែកជាបួនប្រភេទធំៗ ដែលត្រូវបានគេស្គាល់ថាជា4C៖

- **ហានិភ័យនៃមាតិកា** រួមមាន រូបភាពមិនសមរម្យរបស់កុមារ រូបភាពអាសអាភាសមនុស្សពេញវ័យ មាតិកាមានលក្ខណៈរើសអើង ឬការស្អប់ខ្ពើម ព័ត៌មានក្លែងក្លាយ ឬការពិពណ៌នាមិនពិត មាតិកាដែលជម្រុញឥរិយាបថប្រថុយប្រថាន ឬមិនល្អ។
- **ហានិភ័យនៃការទំនាក់ទំនង** រួមមាន ការជួញដូរកុមារ ការរំលោភបំពាន ការរើសអើង និងការនិយាយ បែបស្អប់ខ្ពើម ការលួងលោម និងការកេងប្រវ័ញ្ច។
- **ហានិភ័យនៃការប្រព្រឹត្ត** រួមមាន ការសម្លុតគំរាមកំហែងផ្លូវភេទ ការគំរាមកំហែង និងការបំភិតបំភ័យ ការបង្ខូចកេរ្តិ៍ឈ្មោះ ការបំបាក់មុខក្នុងសង្គម។.
- **ហានិភ័យនៃកិច្ចសន្យា**(ពេលខ្លះហៅថាហានិភ័យពាណិជ្ជកម្ម) រួមមាន ការប្រមូលទិន្នន័យ សម្រាប់ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម ការបន្លំ ការបោកប្រាស់ ការប្រើមិនត្រឹមត្រូវនៃកម្មសិទ្ធិបញ្ញា។

១.៦. ទម្រង់ នៃការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ

ការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ សំដៅលើរាល់ទង្វើនៃការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទដែលអាចកើតឡើងចំពោះកុមារតាមរយៈការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអនឡាញ។ ឧក្រិដ្ឋជនប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ជាមធ្យោបាយដើម្បីទទួលបានការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារ ឬបណ្តាលឱ្យកុមារត្រូវគេកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ ឬក៏ជាមធ្យោបាយក្នុងការផលិត កាន់កាប់ ចែកចាយ ឬបញ្ជូននូវរូបភាព ឬសម្ភារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារ។ ទម្រង់ទូទៅ នៃការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញមានដូចខាងក្រោម៖

១.៦.១.ការលួងលោមកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ

ការលួងលោមកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ(Online Grooming)សំដៅទៅលើសកម្មភាពដែលព្យាយាមទាក់ទងកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ដើម្បីកសាងទំនុកចិត្តក្នុងគោលបំណងកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ។ ការលួងលោមទាំងនោះរួមមាន៖ ការបង្ហាញនូវសម្ភារអាសអាភាស ដូចជា តាមរយៈការផ្ញើនូវមាតិកា សារ វីដេអូ ឬរូបភាព

បែបផ្លូវភេទទៅកាន់កុមារ។ វិធីទាំងនេះ អាចបន្សាំកុមារទៅនឹងរឿងរ៉ាវផ្លូវភេទក្នុងគោលបំណងបង្កើនឱកាសឱ្យកុមារបញ្ជូនរូបភាព-សម្ភារអាសអាភាសដោយខ្លួនឯង។

១.៦.២.រូបភាព-សម្ភាររំលោភបំពានផ្លូវភេទលើកុមារ

រូបភាព-សម្ភាររំលោភបំពានផ្លូវភេទលើកុមារ (CSAM) សំដៅលើសម្ភារដែលបង្ហាញពីកុមារក្នុងស្ថានភាពអាក្រាត ពិព៌ណនាដោយផ្តោតលើកេរ្តិ៍ភេទរបស់កុមារ ឬសម្ភារដែលព៌ណនាអំពីកុមារនៅក្នុងស្ថានភាពបែបអាសអាភាស។ សម្ភារទាំងនោះរួមមាន៖ រូបភាព វីដេអូ អត្ថបទ និងសារសម្លេង ដែលមានលក្ខណៈបែបអាសអាភាសជាដើម។

១.៦.៣.ការផ្ញើសារបែបផ្លូវភេទ

ការផ្ញើសារបែបផ្លូវភេទ(Sexting) គឺជាសកម្មភាពនៃការបញ្ជូន ការទទួលសារ ដែលមានលក្ខណៈផ្លូវភេទ រូបថត វីដេអូផ្លូវភេទ ដែលបង្កើតឡើងដោយខ្លួនឯង ឬបានមកពីអ្នកផ្សេងទៀត ដោយស្ម័គ្រចិត្តតាមរយៈទូរស័ព្ទ ឧបករណ៍ផ្សេងៗ និងកម្មវិធីដែលអាចផ្ញើសារឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមកបាន។ សកម្មភាពនេះ អាចនាំឱ្យកើតមានការរំលោភបំពានផ្លូវភេទនៅពេលភាគីណាមួយឈប់ចង់ទទួលបានសារ ឬរូបភាពផ្លូវភេទ ប៉ុន្តែភាគីម្ខាងទៀតនៅតែបន្តផ្ញើ ឬបញ្ជូន។

១.៦.៤.ការគំរាមពាក់ព័ន្ធសកម្មភាពផ្លូវភេទ

ការគំរាមពាក់ព័ន្ធសកម្មភាពផ្លូវភេទ(Sextortion) គឺជាទង្វើ ដែលជនល្មើសផ្លូវភេទលើកុមារប្រើប្រាស់សម្ភាររំលោភបំពានផ្លូវភេទ ដែលបានទទួលពីកុមារជាញឹកញាប់តាមរយៈការផ្ញើ ឬការបញ្ជូនរូបភាពអាក្រាត ឬបង្ហាញសកម្មភាពផ្លូវភេទ ដែលបង្កើតឡើងដោយខ្លួនឯង ដើម្បីគំរាមកុមារឱ្យបញ្ជូនរូបថត ឬវីដេអូផ្លូវភេទបន្ថែមទៀតដល់ពួកគេ ដើម្បីជួបផ្ទាល់ក្នុងគោលបំណងផ្លូវភេទ ឬដើម្បីទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍ផ្សេងទៀតដូចជា ថវិកា សម្ភារ ឬការគ្រប់គ្រងលើកុមារជាដើម។

១.៦.៥.ការផ្សាយផ្ទាល់នៃសកម្មភាពរំលោភបំពានផ្លូវភេទលើកុមារ

ការផ្សាយផ្ទាល់នៃសកម្មភាពរំលោភបំពានផ្លូវភេទលើកុមារ (Live online child sexual abuse) សំដៅលើការផ្សាយផ្ទាល់ នៃសកម្មភាពកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទពាក់ព័ន្ធកុមារ ឬការឱ្យកុមារសម្តែងសកម្មភាពផ្លូវភេទនៅមុខកាមេរ៉ា(អាចក្នុងស្ថានភាពអាក្រាត ឬក្នុងស្ថានភាពផ្លូវភេទ) ដែលភ្ជាប់ទៅនឹងអ៊ីនធឺណិត និងអាចឱ្យអ្នកដទៃចូលទស្សនាបានពីចម្ងាយ ឬតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ក្នុងពេលតែមួយ ។ ពេលខ្លះជនល្មើសផ្លូវភេទលើកុមារ ផ្តល់ជាថវិកា សម្ភារមានតម្លៃដល់កុមារផ្ទាល់ ឬតាមរយៈអ្នកសម្របសម្រួល ឬអន្តរការី ដើម្បីដោះដូរជាមួយនឹងសកម្មភាពនេះ។

១.៧. ប្រភេទក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន

ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ និងព័ត៌មានទាំងឡាយណា ដែលផ្តល់ផលិតផល និងសេវាកម្មរបស់ខ្លួន ដូចខាងក្រោម៖ **ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាកម្មអ៊ីនធឺណិត** រួមមានសេវាកម្មអ៊ីនធឺណិតតាមខ្សែ ឬឥតខ្សែ ដោយគិតថ្លៃ ឬឥតគិត បណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម/កម្មវិធីផ្ញើសារ និងកម្មវិធីលេងហ្គេមអនឡាញ។ **រោងចក្រផលិត**

ហាដវែរ និងកម្មវិធីសូហ្វវែរ ដូចជាក្រុមហ៊ុនផ្តល់ឧបករណ៍ចល័ត រួមមាន ទូរស័ព្ទចល័ត ឧបករណ៍លេងហ្គេម ឧបករណ៍ជំនួយជាសម្លេងនៅតាមផ្ទះ បរិក្ខារភ្ជាប់អ៊ីនធឺណិត និងប្រដាប់ប្រដាក្មេងលេងដែលភ្ជាប់អ៊ីនធឺណិតបានសម្រាប់កុមារ។ **ក្រុមហ៊ុនដែលផ្តល់សេវាកម្មប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយឌីជីថល** (កម្មវិធីបង្កើតមាតិកា ការផ្តល់លទ្ធភាពក្នុងការទទួលបានមាតិកា ឬការបង្ហោះមាតិកា)។ **ក្រុមហ៊ុនដែលផ្តល់សេវាកម្មបញ្ជូនវីដេអូ សម្លេង ឬរូបភាព រួមទាំងការផ្សាយបន្តផ្ទាល់**។ **ក្រុមហ៊ុនដែលផ្តល់សេវាកម្មរក្សាទុកឯកសារឌីជីថល** ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាកម្មរក្សាឯកសារនៅតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត (បច្ចេកវិទ្យាពពក, ក្លោដ Cloud)។

២. គោលការណ៍ណែនាំទូទៅ

កិច្ចការពារកុមារពីការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញនៅកម្ពុជាប្រឈមទៅនឹងបញ្ហាមួយចំនួនដូចជា៖ ១.កង្វះចំណេះដឹងអំពីឧបករណ៍បច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន(ICT) និងការវិវឌ្ឍដ៏លឿននៃបច្ចេកវិទ្យា ២.កង្វះធនធាននៅសហគមន៍មូលដ្ឋាន ៣.កង្វះកិច្ចសហការជាមួយអ្នកមានជំនាញឯកទេស និងធនធានជាតិ ៤.ភាពពឹងផ្អែកជ្រុលលើវិធីសាស្ត្រស៊ើបអង្កេតផ្ទាល់បែបប្រពៃណី ៥.កង្វះអភិក្រមដែលគិតគូរអំពីជនរងគ្រោះ។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញត្រូវមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ឆ្លើយតបចំពោះសមត្ថភាពនានា ដែលត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌគំរូនៃការឆ្លើយតបថ្នាក់ជាតិរបស់សេចក្តីថ្លែងការណ៍សកម្មភាពសកល (WePROTECT) ដែលបានចុះហត្ថលេខា ដោយតំណាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នៅឯកិច្ចប្រជុំកំពូលជាសកល នាទីក្រុងអាប៊ុយដាប៊ី កាលពីឆ្នាំ២០១៥។ ការឆ្លើយតបប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ចំពោះការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារទាមទារឱ្យមានការចូលរួមពីក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា ដោយប្រមូលផ្តុំអ្នកពាក់ព័ន្ធជាច្រើនអង្គភាពអន្តរវិជ្ជាជីវៈ និងពហុវិស័យនៃស្ថាប័នទាំងអស់ ដែលមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះកិច្ចការពារកុមារនៅក្នុងបរិយាកាសអ៊ីនធឺណិត រួមទាំងសង្គមស៊ីវិល និងឧស្សាហកម្មឯកជន អនុវត្តតាមសេចក្តីថ្លែងការណ៍សកម្មភាពសកល (គំរូនៃការឆ្លើយតបថ្នាក់ជាតិ Model National Response MNR) មាន៖ ១.គោលនយោបាយ និងអភិបាលកិច្ច ២.យុត្តិធម៌ព្រហ្មទណ្ឌ ៣.សេវាជនរងគ្រោះ ៤.សង្គម និងសហគមន៍ ៥.ឧស្សាហកម្ម និង ៦.ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងទំនាក់ទំនង។

២.១. គោលនយោបាយ និងអភិបាលកិច្ច

២.១.១. ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ ដែលជាសេនាធិការជូនរាជរដ្ឋាភិបាលលើកិច្ចការពារ និងលើកកម្ពស់សិទ្ធិកុមារ មានភារកិច្ចសម្របសម្រួល និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំថ្នាក់ជាតិស្តីពីកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។

២.១.២. គណៈកម្មការការពារកុមារថ្នាក់ជាតិ និងក្រុមការងារបច្ចេកទេសអន្តរក្រសួងមានភារកិច្ចអភិបាលលើការអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំថ្នាក់ជាតិ ស្តីពីកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ដើម្បីពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់លើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ អំពីការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញនៅប្រទេសកម្ពុជា។

២.១.៣. ក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាព និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ បង្កើន និងជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្របខ័ណ្ឌពហុភាគីជាតិ និងអន្តរជាតិ ដើម្បីសម្របសម្រួល និងដោះស្រាយហានិភ័យសម្រាប់កុមារ និងយុវជនតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ រួមទាំងយន្តការអនុវត្តច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងទទួលបានការផ្តល់យោបល់ពីអ្នកជំនាញលើកិច្ចការការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។

២.១.៤. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ ត្រូវបង្កើត និងដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំអំពីសុវត្ថិភាពអ៊ីនធឺណិត ឬកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ទៅតាមវិស័យរៀងៗខ្លួនស្របតាមគោលការណ៍ណែនាំថ្នាក់ជាតិស្តីពីកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ និងបទដ្ឋានជាតិ និងអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធ។

២.១.៥. ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ សហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា ដើម្បីធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើវឌ្ឍនភាពបច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន ការប្រើប្រាស់របស់កុមារលើបច្ចេកវិទ្យា ហានិភ័យអនឡាញ និងនិន្នាការនៃការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ដើម្បីទទួលបានទិន្នន័យបច្ចុប្បន្នភាព និងភស្តុតាងជាក់លាក់អំពីបញ្ហា និងដើម្បីធានាបាននូវប្រសិទ្ធភាព នៃកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវស្តីពីការបញ្ឈប់គ្រោះថ្នាក់ នៃការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញនៅកម្ពុជា ដែលត្រូវបានប្រកាសផ្សព្វផ្សាយជាផ្លូវការនៅខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២២ គឺជាករណីសិក្សាមួយដ៏ល្អអំពីការស្រាវជ្រាវ ដែលត្រូវបន្តអនុវត្ត។

២.១.៦. ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពិនិត្យលទ្ធភាពលើការកសាងច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ឬធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ ដែលពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីការពារសុវត្ថិភាពកុមារពីការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។

២.២. យុត្តិធម៌ព្រហ្មទណ្ឌ

២.២.១. ក្រសួង ស្ថាប័ន វិស័យឯកជន សង្គមស៊ីវិល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា ណែនាំបទប្បញ្ញត្តិការពារទិន្នន័យ និងអាជ្ញាធរត្រួតពិនិត្យឯករាជ្យត្រូវធានាថា ទិន្នន័យរបស់កុមារត្រូវបានការពារ និងប្រមូលបានតែក្នុងករណីចាំបាច់ជាមួយនឹងសុវត្ថិភាពកម្រិតខ្ពស់។

២.២.២. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ពង្រឹងការស៊ើបអង្កេតបទល្មើសផ្លូវភេទប្រឆាំងកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ និងជំរុញការផ្តន្ទាទោសជនល្មើសស្របតាមច្បាប់ និងយុត្តិធម៌។

២.២.៣. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ពង្រឹងប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌កុមារមេត្រី និងការអនុវត្តឱ្យមានភាពម៉ឺងម៉ាត់នៅគ្រប់ករណីពាក់ព័ន្ធជនរងគ្រោះជាកុមារ ដើម្បីកាត់បន្ថយផលប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្ត ឬការរងគ្រោះឡើងវិញចំពោះកុមារ ដែលចូលរួមក្នុងដំណើរការនីតិវិធីផ្លូវច្បាប់ ទាំងក្នុង

ដំណាក់កាលស៊ើបអង្កេតរបស់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ ព្រះរាជអាជ្ញា ចៅក្រមស៊ើប និងដំណាក់កាលជំនុំជម្រះនៅតុលាការ។

២.២.៤. ក្រសួង ស្ថាប័ន ពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ និងកែលម្អចំណុចខ្វះខាតក្នុងការអនុវត្ត និងប្រព័ន្ធតុលាការ ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងអំពីបទល្មើសផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ យន្តការរាយការណ៍ និងការផ្តន្ទាទោសឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព។

២.២.៥. ក្រសួង ស្ថាប័ន បង្កើតដំណើរការគ្រប់គ្រងករណីហានិភ័យជនល្មើស និងអ្នកពាក់ព័ន្ធពហុភាគីឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាពផ្អែកលើការអនុវត្តល្អ នៃបទដ្ឋានអន្តរជាតិ។

២.២.៦. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ បង្កើតប្រព័ន្ធមូលទិន្នន័យ(Database)សម្រាប់ករណីនៃការកេងប្រវ័ញ្ច និងរំលោភបំពានផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ប្រកបដោយនិរន្តរភាព និងប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធមូលទិន្នន័យនេះ ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណជនរងគ្រោះ និងគាំទ្រដល់ការស៊ើបអង្កេតបទល្មើស។ គួរពិចារណាភ្ជាប់ជាមួយមូលទិន្នន័យគ្រប់គ្រងករណីកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទកុមារអន្តរជាតិ (International Child Sexual Exploitation Database or ICSE Database) របស់ស្ថាប័ន INTERPOL និងផ្តល់សច្ចាប័នលើពិធីសារ និងសន្ធិសញ្ញាអន្តរជាតិ និងតំបន់ពាក់ព័ន្ធ។

២.៣. សេវាជនរងគ្រោះ

២.៣.១. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធរៀបចំបង្កើត និងបង្កើនកញ្ចប់សេវាគាំពារដល់កុមាររងគ្រោះដោយសារការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ដែលចូលរួមក្នុងដំណើរការនីតិវិធីច្បាប់ និងផ្តល់សេវាប្រឹក្សាយោបល់ និងស្តារនីតិសម្បទា និងសមាហរណកម្មកុមាររងគ្រោះដោយសារទៅគ្រួសារ និងសហគមន៍វិញ។

២.៣.២. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ផ្តល់ជំនួយគាំទ្រដល់ជនរងគ្រោះ និងគ្រួសារ រួមមានការផ្តល់ប្រឹក្សាយោបល់ផ្លូវចិត្ត សុខុមាលភាព ជម្រកសុវត្ថិភាពក្នុងករណីចាំបាច់ ការថែទាំសុខភាព និងផ្លូវច្បាប់ ជាពិសេសក្នុងកំឡុងពេលចូលរួមដំណើរការនីតិវិធីតុលាការ។

២.៣.៣. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ បង្កើត និងពង្រឹងសមត្ថភាពគ្រូបង្គោល បណ្តាញរាយការណ៍បន្ទាន់តាមអ៊ីនធឺណិត និងប្រព័ន្ធទូរស័ព្ទជំនួយកុមារ សម្រាប់ករណីរំលោភបំពានផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ និងផ្តល់សេវាពិគ្រោះយោបល់តាមទូរស័ព្ទ និងព័ត៌មានអំពីការការពារខ្លួនពីហានិភ័យតាមប្រព័ន្ធអនឡាញដល់កុមាររងគ្រោះ និងងាយរងគ្រោះ។

២.៣.៤. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ បញ្ចូលមេរៀន ឬខ្លឹមសារអំពីការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលសម្រាប់កម្លាំងសេវាសង្គម កិច្ចការពារកុមារ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ឱ្យមានសមត្ថភាពសម្របសម្រួល និងផ្តល់សេវាគាំទ្រដល់កុមាររងគ្រោះ។

២.៣.៥ ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ បញ្ចូលខ្លឹមសារកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ក្នុងកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលដល់សិស្សមធ្យមវិចិត្រសិល្បៈ និងអ្នកសារព័ត៌មាន។

២.៣.៦. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ បង្កើតយន្តការទាមទារសំណងដែលមានលក្ខណៈងាយស្រួល និងសម្របសម្រួលការទទួលបានសំណងជំងឺចិត្ត និងសំណងបដិទានដល់កុមាររងគ្រោះដោយសារការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ តាមច្បាប់ដែលបានកំណត់ និងជួយកុមាររងគ្រោះដោយសារការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ដើម្បីរៀបចំពាក្យបណ្តឹង និងសម្របសម្រួលក្នុងដំណើរការនីតិវិធីច្បាប់។

២.៣.៧. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ បង្កើតក្របខ័ណ្ឌការពារជនរងគ្រោះ ដោយត្រូវគិតគូរពីតម្រូវការសិទ្ធិ និងឧត្តមប្រយោជន៍ និងបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលច្រកចេញចូលតែមួយ ដើម្បីសម្រួលដល់ការអនុវត្តនីតិវិធីការពារកុមារនៅគ្រប់ដំណាក់កាលនៃការផ្តល់សេវា។

២.៣.៨. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធជានាថាបទដ្ឋានប្រតិបត្តិ ដែលផ្តោតលើឧត្តមប្រយោជន៍កុមារត្រូវបានណែនាំឱ្យអនុវត្តយ៉ាងតឹងរឹងនៅពេលគ្រប់គ្រងករណីកេងប្រវ័ញ្ច និងរំលោភបំពានផ្លូវភេទពាក់ព័ន្ធនឹងកុមារ ដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការរងគ្រោះឡើងវិញ ឬការប៉ះទង្គិចផ្លូវចិត្តសាជាថ្មី។

២.៣.៩. ក្រសួងសុខាភិបាលលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង អំពីការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញនៅក្នុងចំណោមថ្នាក់ដឹកនាំសុខាភិបាលថ្នាក់រាជធានី ខេត្ត និងផ្តល់សេវាព្យាបាលផ្នែករាងកាយ និងផ្លូវចិត្តដល់កុមាររងគ្រោះដោយសារការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។

២.៤. សង្គម

២.៤.១. សាលារៀន និងសហគមន៍ ត្រូវតែងតាំង ឬជ្រើសរើសអ្នកដឹកនាំកិច្ចការពារកុមារដែលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលស្តីពីនីតិវិធីការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ និងរាយការណ៍អំពីករណីរងគ្រោះទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ។

២.៤.២. ក្រសួង ស្ថាប័ន វិស័យឯកជន សង្គមស៊ីវិល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ លើកកម្ពស់ការអប់រំឌីជីថលដែលអាចចូលប្រើបាន ដោយផ្សព្វផ្សាយខ្លឹមសារ រួមទាំងកម្មវិធីពីគ្នាទៅវិញទៅមក ដែលត្រូវបានរចនា ដើម្បីជួយកុមារអភិវឌ្ឍជំនាញឌីជីថល និងផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់កុមារក្នុងការកសាងសហគមន៍ប្រកបដោយការគោរព ដែលគាំទ្រដល់កិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។

២.៤.៣. ក្រសួង ស្ថាប័ន វិស័យឯកជន សង្គមស៊ីវិល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយខ្លឹមសារអប់រំ នៅពេលដែលការវិវឌ្ឍន៍ឌីជីថលកាន់តែរីកចម្រើន សិស្ស និងគ្រូនឹងត្រូវបានបង្រៀនជំនាញចាំបាច់

សម្រាប់ការប្រាស្រ័យទាក់ទងជាមួយប្រព័ន្ធឌីជីថល ដើម្បីទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពេញលេញពីខ្លឹមសារកម្មវិធីសិក្សាថ្នាក់ជាតិ និងអន្តរជាតិ។

២.៤.៤. ក្រសួង ស្ថាប័ន វិស័យឯកជន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មទិន្នន័យត្រូវបានណែនាំនៅទូទាំងកម្មវិធីសិក្សារបស់សាលា និងកម្មវិធីអប់រំកុមារអំពីវិធី ដែលទិន្នន័យរបស់ពួកគេអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ និងផ្តល់នូវការយល់ដឹងជាមូលដ្ឋាន និងលើកទឹកចិត្តដល់ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលប្រកបដោយភាពវិជ្ជមាន ស្វ័យភាព និងច្នៃប្រឌិតដោយកុមារ។

២.៤.៥. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ កំណត់នូវហានិភ័យ អត្ថប្រយោជន៍ និងលទ្ធផលសង្គម នៃការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា រួមទាំងវិធានការការពារ និងបង្ការត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយ និងអនុវត្តយ៉ាងទូលំទូលាយ ហើយការអប់រំអក្ខរកម្មទិន្នន័យ ត្រូវធ្វើឱ្យច្បាស់ចំពោះភាគីពាក់ព័ន្ធដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះសុវត្ថិភាពអ៊ីនធឺណិត។

២.៤.៦. ក្រសួង ស្ថាប័ន វិស័យឯកជន សង្គមស៊ីវិល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធអប់រំកុមារ ឪពុកម្តាយ អាណាព្យាបាលអំពីហានិភ័យ នៃព័ត៌មានមិនពិតតាមអ៊ីនធឺណិតត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងការអប់រំអក្ខរកម្មឌីជីថល។ នេះគួរតែរួមបញ្ចូលការអប់រំទូលំទូលាយ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និងការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិមនុស្ស ជាពិសេសសិទ្ធិរបស់កុមារ និងវិធីដែលពួកគេធ្វើការក្នុង និងក្រៅប្រព័ន្ធអនឡាញ។

២.៤.៧. ឪពុកម្តាយ អ្នកអាណាព្យាបាល និងសមាជិកក្រុមគ្រួសារ មិនត្រូវមានភាពខ្មាស់អៀនក្នុងការនិយាយអំពីបញ្ហាផ្លូវភេទជាមួយកូននោះទេ ពីព្រោះមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុងការបង្ការគ្រោះថ្នាក់ ដែលអាចកើតមាន។ ប្រសិនបើ មានការសង្ស័យអំពីការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញកើតឡើងចំពោះកូនអ្នកគួរតែអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

- ស្តាប់ដោយយកចិត្តទុកដាក់ មិនវិនិច្ឆ័យ និងត្រូវមានភាពហ្មត់ចត់ចំពោះអ្វីដែលកូនអ្នកប្រាប់
- លើកទឹកចិត្តកូនរបស់អ្នកឱ្យនិយាយអំពីរឿងរ៉ាវដែលកើតឡើង និងស្វែងរកឪពុកម្តាយ ឬបងប្អូនឱ្យជួយ គឺជារឿងដែលត្រឹមត្រូវបំផុត
- ប្រាប់កូនអ្នកថា នេះមិនមែនជារឿងដែលត្រូវខ្មាស់អៀនទេ ចំពោះការប្រាប់រឿងរ៉ាវដែលបានកើតឡើង ហើយរាល់ការប្រព្រឹត្តគឺជាកំហុស និងជាការទទួលខុសត្រូវរបស់ជនល្មើស
- ប្រាប់កូនអ្នកថា ឪពុកម្តាយ អ្នកអាណាព្យាបាល និងសមាជិកក្រុមគ្រួសារ មិនស្តីបន្ទោសកូនចំពោះកំហុសនេះទេ គឺមានតែអាណិតអាសូរ និងផ្តល់ការគាំទ្រនានា ចំពោះកូនទៅវិញដែលកូនបានជួបរឿងបែបនេះ។

២.៤.៨. អាណាព្យាបាល និងសមាជិកក្រុមគ្រួសារនីមួយៗ ត្រូវតែស្វែងយល់ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងហានិភ័យអំពីការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នដូចខាងក្រោម៖

- កុមារមិនត្រូវបានគេស្តីបន្ទោស ចំពោះករណីរំលោភបំពានឡើយ បើទោះបីជាពួកគេបាន

ចូលរួមមកក្នុងសកម្មភាពនោះក៏ដោយ

- ករណីការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារពេលខ្លះ មិនកើតឡើងតាមរយៈការជួបប្រាស្រ័យទាក់ទងផ្ទាល់ជាមួយកុមារ និងជនល្មើសក៏ដោយ តែវានៅតែអាចបង្កផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់កុមារ ដូចជាការជួបផ្ទាល់ផងដែរ
- ការផ្តល់ប្រាក់កាស វត្ថុមានតម្លៃ ឬអំណោយផ្សេងៗជាថ្នូរនឹងការចូលរួមរបស់កុមារក្នុងសកម្មភាពផ្លូវភេទគឺជាការកេងប្រវ័ញ្ច
- កុមារា និងកុមារីអាចត្រូវបានគេកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ហើយជនល្មើសផ្លូវភេទភាគច្រើនជាមនុស្សដែលកុមារស្គាល់ និងទុកចិត្ត
- ការបង្ការ និងទប់ស្កាត់ការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញត្រូវចាប់ផ្តើមដោយការប្រាស្រ័យទាក់ទងដោយបើកចំហ ហើយមិនគួរហាមកុមារប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអនឡាញនេះទេ
- កុមារគ្រប់វ័យសុទ្ធតែអាចប្រឈមមុខ និងជួបប្រទះហានិភ័យនៃការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទតាមប្រព័ន្ធអនឡាញដូចនេះត្រូវពិភាក្សា ឬណែនាំកុមារដោយផ្ទាល់អំពីសុវត្ថិភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអនឡាញគួរតែចាប់ផ្តើមតាំងពីពេលពួកគេមានអាយុតិច និងជាពិសេសនៅពេលដែលពួកគេចាប់ផ្តើមប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអនឡាញលើកដំបូង។

២.៤.៩. កុមារមានសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំណែនាំពីបញ្ហានានា ដែលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមានដល់ពួកគេ ហើយទស្សនៈរបស់កុមារ និងយុវវ័យអំពីហានិភ័យ និងគ្រោះថ្នាក់ អត្ថប្រយោជន៍ និងឱកាសនៅក្នុងបរិយាកាសអនឡាញអាចមានភាពខុសប្លែកគ្នា ឬចំពោះមនុស្សពេញវ័យនៅជុំវិញពួកគេ។

២.៤.១០. កុមារគួរតែយល់ដឹងពីហានីភ័យដែលអាចកើតមានឡើងតាមប្រព័ន្ធអនឡាញដូចជាៈ ការល្បួងលោមកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ រូបភាព-សម្ភាររំលោភបំពានផ្លូវភេទលើកុមារ ការផ្ញើសារបែបផ្លូវភេទ ការគំរាមបែបផ្លូវភេទលើកុមារ ការផ្សាយផ្ទាល់នៃសកម្មភាពរំលោភបំពានផ្លូវភេទលើកុមារ និងវិធានការការពារដែលកើតចេញពីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអនឡាញ។

២.៤.១១. កុមារត្រូវយល់ដឹងអំពីគោលការណ៍កិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ សិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់សិទ្ធិកុមារ ដែលមានចែងនៅក្នុងអនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមាររួមមានៈ

- អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ អនុវត្តចំពោះកុមារគ្រប់រូប មិនថាពូជសាសន៍ សាសនា ឬសមត្ថភាពទោះជាកុមារគិត ឬនិយាយបែបណាក៏ដោយ និងមកពីប្រភេទគ្រួសារយ៉ាងណាក៏ដោយ
- ឧត្តមប្រយោជន៍របស់កុមារ ត្រូវតែជាអាទិភាពចម្បងក្នុងរឿងទាំងអស់ ដែលប៉ះពាល់ដល់កុមារ
- កុមារគ្រប់រូបមានសិទ្ធិរស់រានមានជីវិត ដែលរដ្ឋាភិបាលត្រូវតែអនុវត្តឱ្យអស់ពីសមត្ថភាពដើម្បីធ្វើឱ្យប្រាកដថា កុមាររស់រានមានជីវិត និងអភិវឌ្ឍពេញលេញ

- កុមារគ្រប់រូបមានសិទ្ធបញ្ចេញមតិចំពោះគ្រប់បញ្ហាដែលនាំឱ្យប៉ះពាល់ដល់ពួកគេ និងមានការគិតគូរយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់។

២.៤.១២. អាណាព្យាបាលបង្រៀនកូនឱ្យមានភាពឆ្លាតវៃ នៅពេលប្រើប្រាស់អនឡាញ រួមមាន ការមិនចែករំលែកនូវព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួន ការមិនជួបផ្ទាល់ជាមួយមនុស្សចម្លែក ដែលកុមារស្គាល់តាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ការមិនទទួលយកឯកសារ ឬរូបភាពពីមនុស្សដែលមិនស្គាល់ ការពិនិត្យមើលព័ត៌មាន ដើម្បីប្រាកដអាចជឿទុកចិត្តបាន ក៏ដូចជាការប្រាប់ដល់មនុស្សពេញវ័យ ដែលអាចទុកចិត្តបាន ប្រសិនបើគិតថា អាចមានអ្វីដែលមិនល្អអាចកើតឡើងចំពោះកុមារផ្ទាល់។

២.៤.១៣. អាណាព្យាបាលត្រូវពិនិត្យ និងសាកសួរបន្ថែមពេល ដែលពួកគេបានចំណាយពេលច្រើនលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត ឬញៀននឹងការប្រើប្រាស់បណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គម ឬហ្គេមកំសាន្តតាមអនឡាញ រឿងល្អបំផុត ដែលអ្នកត្រូវធ្វើ គឺនិយាយជាមួយកូនរបស់អ្នកឱ្យបានទៀងទាត់ ដើម្បីណែនាំឱ្យកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់អ៊ីនធឺណិត ជាពិសេស ឱ្យពួកគេចេះបែងចែកពេលវេលាក្នុងការប្រើប្រាស់អ៊ីនធឺណិត។

២.៥. ឧស្សាហកម្ម

២.៥.១. ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ សហការជាមួយស្ថាប័នអនុវត្តច្បាប់ អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងប្រតិបត្តិករ បណ្តាញរាយការណ៍បន្ទាន់តាមអ៊ីនធឺណិត រៀបចំបទដ្ឋានបច្ចេកទេសសមស្របសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាគមនាគមន៍ និងព័ត៌មាន អនុវត្ត ដើម្បីទប់ស្កាត់ការបង្ហោះ ការបញ្ជូន ការចែកចាយ ការរក្សាទុក ការផលិត និងដើម្បីលើកម្ពស់ការរាយការណ៍មាតិកាខុសច្បាប់ ឬមាតិកាមិនសមស្របតាមអាយុរបស់កុមារ និងជម្រុញការលុបចោលមាតិកា ដែលមានគ្រោះថ្នាក់ដល់កុមារមានដូចជា CSAM ជាអាទិ៍ ចេញពីប្រព័ន្ធអនឡាញ ។

២.៥.២. ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ គួរលើកទឹកចិត្ត ឬណែនាំដល់ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាឱ្យប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាបញ្ញាសិប្បនិម្មិត(AI) កម្មវិធី Photo DNA ឬ បច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗដទៃទៀត ដូចជា Hashing Technology ដែលអាចចាប់យក និងបញ្ជូនសំណើទៅមន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ ឬអ្នកផ្តល់សេវាបង្ហោះមាតិកា ឱ្យធ្វើការលប់ចោលនូវសម្ភារខុសច្បាប់ ឬ CSAM ។

២.៥.៣. ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ បង្កើតយន្តការគ្រប់គ្រង និងសម្របសម្រួលជាមួយក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាលើលក្ខណៈបច្ចេកទេស នៃប្រព័ន្ធរាយការណ៍បន្ទាន់តាមទូរស័ព្ទ និងតាមអ៊ីនធឺណិត ដើម្បីធានានូវដំណើរការរលូន និងកិច្ចសហការរវាងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការឆ្លើយតបគ្រោះថ្នាក់នានាតាមប្រព័ន្ធអនឡាញចំពោះកុមារ។

២.៥.៤. ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ ផ្តល់គោលការណ៍ណែនាំ និងធានាឱ្យមានក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិគ្រប់គ្រាន់ និងជាក់លាក់ដើម្បីជំរុញវិធានការ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យា

លើ ១)ការផ្សព្វផ្សាយពីសុវត្ថិភាពលើប្រព័ន្ធអនឡាញ ២)ការធានាភាពសមស្របនៃផលិតផល និងសេវាកម្មនានាចំពោះសុវត្ថិភាពកុមារ និងយុវជនជាអ្នកប្រើប្រាស់ ៣) ការផ្តល់ព័ត៌មាន និងចំណេះដឹងមូលដ្ឋានក្នុងការកំណត់សុវត្ថិភាពឧបករណ៍ ឬកម្មវិធីដែលកុមារប្រើប្រាស់ និង ៤) ការបង្កើតប្រព័ន្ធរាយការណ៍សម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់របស់ខ្លួនអាចចូលរាយការណ៍ពីកង្វល់ ឬការសង្ស័យទាក់ទងនឹងការកេងប្រវ័ញ្ច និងរំលោភបំពានផ្លូវភេទកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ។

២.៥.៥. ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍ ជំរុញក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាឱ្យបង្កើត និងចូលរួមក្នុងកម្មវិធីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីសុវត្ថិភាពតាមអនឡាញ កម្មវិធីអន្តរកម្មឌីជីថល សម្រាប់កុមារ ឪពុកម្តាយ គ្រូបង្រៀន និងសាធារណជន ដែលប្រើប្រាស់សេវាកម្មរបស់ខ្លួនប្រកបដោយបរិយាបន្ន ជាពិសេសចំពោះតំបន់ជនបទដាច់ស្រយាល។

២.៥.៦. ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាគួរដាក់បញ្ចូលខ្លឹមសារ ឬការណែនាំអំពីសិទ្ធិកុមារទៅក្នុងគោលនយោបាយសាជីវកម្មរបស់ខ្លួន និងដំណើរការគ្រប់គ្រងការកំណត់ ទប់ស្កាត់ និងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន នៃប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានមកលើសិទ្ធិរបស់កុមារ។

២.៥.៧. ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យា និងវិស័យឯកជនដទៃទៀត គួរបង្កើតបរិយាកាសឌីជីថលឱ្យកាន់តែមានសុវត្ថិភាព និងកាន់តែរីករាយ សម្រាប់កុមារ និងយុវជនគ្រប់វ័យ តាមរយៈការដាក់ចេញវិធានការចាំបាច់នានា រួមទាំងការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍សុវត្ថិភាពដោយការរចនា (Safety by Desgin) នៅក្នុងបច្ចេកវិទ្យា និងសេវាកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនខ្លួន។

២.៦. ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងទំនាក់ទំនង

២.៦.១. ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ លើកទឹកចិត្តឱ្យប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ និងកម្មវិធីកម្សាន្តនានា បង្កើនការយល់ដឹងសមស្របអំពីកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ហើយលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការគាំទ្រយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយការយល់ដឹងជាសាធារណៈ នៅពេលសមស្របក្នុងលក្ខណៈប្រកបដោយតុល្យភាព និងការទទួលខុសត្រូវព្រមទាំងផ្តល់ព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់អំពីវិធានសុវត្ថិភាពតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ។

២.៦.២. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលជាវិជ្ជមាន និងពិចារណាលើតម្រូវការរបស់កុមារទាំងអស់ ដោយមិនគិតពីភេទ អាយុ ប្រាក់ចំណូល ឬប្រវត្តិ។

២.៦.៣. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយក្នុងមធ្យោបាយ ដែលងាយស្រួលសម្រាប់កុមារ។ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយត្រូវដឹងអំពីកិច្ចការពារកុមារតាមអនឡាញ និងត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យគាំទ្រយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈប្រកបដោយតុល្យភាព និងការទទួលខុសត្រូវ។

២.៦.៤. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីការប្រើប្រាស់អ៊ីនធឺណិតទាក់ទងនឹងការកំណត់ឯកជនភាព ការរក្សាសុវត្ថិភាពតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ និងការបិទបាំងព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួនមិនឱ្យមើលឃើញជាសាធារណដល់អ្នកប្រើប្រាស់។

២.៦.៥. ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធបង្កើតកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ និងបញ្ជ្រាបការយល់ដឹងអំពីបទល្មើស និងហានិភ័យពាក់ព័ន្ធនឹងការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញនៅទីប្រជុំជន និងនៅជនបទជាពិសេសនៅតំបន់ជនជាតិភាគតិច។

២.៦.៦. ក្រសួង ស្ថាប័ន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ ផលិតសម្ភារដើម្បីបង្ការ ទប់ស្កាត់ សម្ភាររំលោភបំពានផ្លូវភេទលើកុមារ(CSAM) និងទម្រង់ផ្សេងទៀតនៃការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ និងផ្សព្វផ្សាយតាមទូរទស្សន៍ ឬបណ្ដាញសង្គមឱ្យដល់កុមារ និងយុវជន រួមទាំងសាធារណៈជន។

២.៦.៧. ក្រសួង ស្ថាប័ន វិស័យឯកជន អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ បង្កើតកម្មវិធីអប់រំ ឬបណ្តុះបណ្តាលដល់ឪពុកម្តាយ អាណាព្យាបាល អ្នកថែទាំកុមារ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ឱ្យយល់ដឹងពីការប្រើប្រាស់អ៊ីនធឺណិតដែលភ្ជាប់ទំនាក់ទំនងកុមារ និងយុវជនទៅនឹងប្រព័ន្ធអនឡាញ ការសន្ទនាអំពីហានិភ័យតាមអនឡាញជាមួយកុមារដោយបើកចំហតាមបែបវិជ្ជមាន និងវិធីស្វែងរកជំនួយនៅពេលកុមារជួបគ្រោះថ្នាក់នៅលើប្រព័ន្ធអនឡាញ។

២.៦.៨. ក្រសួង ស្ថាប័ន វិស័យឯកជន អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធ បង្កើតកម្មវិធីលើកទឹកចិត្តឪពុកម្តាយ អាណាព្យាបាល អ្នកថែទាំកុមារ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងកុមារ ឱ្យពិភាក្សាជុំវិញកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញនៅក្នុងគ្រួសារ សាលារៀន និងសហគមន៍ ដោយធានាឱ្យបាននូវការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិកុមារ តម្រូវការរបស់កុមារ និងហានិភ័យ។

៣. ការពិនិត្យតាមដាន និងវាយតម្លៃ

ការពិនិត្យតាមដាន ដើម្បីជំរុញឱ្យក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គការសង្គមស៊ីវិល វិស័យឯកជន និងអ្នកពាក់ព័ន្ធលើការអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំថ្នាក់ជាតិស្តីពីកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញមាន ២កម្រិត៖

កម្រិតទី ១៖ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ នឹងធ្វើការពិនិត្យតាមដានវឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ នៃការអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំថ្នាក់ជាតិស្តីពីកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ ដោយផ្តោតលើគោលការណ៍ទាំង ៦៖ ១. គោលនយោបាយនិងអភិបាលកិច្ច ២.យុត្តិធម៌ព្រហ្មទណ្ឌ ៣.សេវាជនរងគ្រោះ ៤.សង្គម និងសហគមន៍ ៥.ឧស្សាហកម្ម និង៦.ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ដែលទទួលខុសត្រូវអនុវត្តដោយក្រសួង ស្ថាប័ន វិស័យឯកជន អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធដើម្បីរាយការណ៍ជូនរាជរដ្ឋាភិបាល។

កម្រិតទី ២៖ ក្រសួង ស្ថាប័ន វិស័យឯកជន អង្គការសង្គមស៊ីវិល និងអ្នកពាក់ព័ន្ធអនុវត្តគោលការណ៍ណែនាំថ្នាក់ជាតិស្តីពីកិច្ចការពារកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញត្រូវធ្វើការពិនិត្យតាមដានវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តរបស់អង្គភាពជំនាញ ដើម្បីរាយការណ៍ជូនក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ។

ឯកសារយោង

១. អនុសញ្ញាស្តីពីសិទ្ធិកុមារ ឆ្នាំ១៩៨៩
២. គោលនយោបាយជាតិស្តីពីប្រព័ន្ធកិច្ចការពារកុមារ ២០១៩-២០២៩
៣. ផែនការសកម្មភាពដើម្បីបង្ការ ទប់ស្កាត់ និងឆ្លើយតបការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញឆ្នាំ២០២១-២០២៥
៤. Global model child online protection 2021 (Handbook and Toolkit)
៥. Luxembourg Terminology Guideline
៦. UNICEF - Guidelines for industry on child online protection
៧. ITU and UNICEF: Guidelines for industry on child online protection 2014
៨. ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២០៩/១២០១ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៩ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិកម្ពុជាដើម្បីកុមារ
៩. សេចក្តីសម្រេចលេខ ១០៥ ក.ជ.ក ចុះថ្ងៃទី០១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មការការពារកុមារថ្នាក់ជាតិ
១០. សេចក្តីសម្រេចលេខ ២០៣ ក.ជ.ក ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៩ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសអន្តរក្រសួងដើម្បីពិនិត្យ និងផ្តល់យោបល់លើការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិតនៅកម្ពុជា
១១. សេចក្តីថ្លែងការណ៍សកម្មភាពសកល (WePROTECT) នៅឆ្នាំ២០១៥
១២. សេចក្តីថ្លែងការណ៍ប្រមុខរដ្ឋនៃប្រទេសជាសមាជិកអាស៊ានឆ្នាំ២០១៩
១៣. របាយការណ៍វិភាគស្ថានភាពដំបូងស្តីពីការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទលើកុមារតាមប្រព័ន្ធអនឡាញឆ្នាំ២០២០
១៤. យុទ្ធសាស្ត្រ INSPIRE
១៥. យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណដំណាក់កាលទី៤ ដោយធ្វើការវិភាជន៍ធនធានបន្ថែមលើវិស័យសុខាភិបាល អប់រំ សង្គមកិច្ច និងវិស័យផ្សេងៗទៀតសម្រាប់ជំរុញការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស រួមទាំងការអភិវឌ្ឍកុមារសំដៅសម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ២០១៦-២០៣០
១៦. អនុសញ្ញាក្រុមប្រឹក្សាអឺរ៉ុបស្តីពីកិច្ចការពារកុមារប្រឆាំងនឹងការកេងប្រវ័ញ្ចផ្លូវភេទ និងការរំលោភបំពានផ្លូវភេទ ឆ្នាំ២០០៧
១៧. សេចក្តីសម្រេចនៃមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ ៦៨/១៦៧ ស្តីពីសិទ្ធិចំពោះឯកជនភាពនៅក្នុងសករាជឌីជីថលបញ្ជាក់អំពីឯកជនភាព និងសិទ្ធិក្នុងការបញ្ចេញមតិយោបល់ ដោយមិនទទួលរងការជ្រៀតជ្រែកដោយខុសច្បាប់
១៨. សេចក្តីសម្រេចនៃក្រុមប្រឹក្សាសិទ្ធិមនុស្សនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ៣២/១៣ ស្តីពីការលើកកម្ពស់កិច្ចការពារ និងការប្រើប្រាស់សិទ្ធិមនុស្សនៅលើប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត។

KINGDOM OF CAMBODIA
National Religion King

NATIONAL GUIDLINE
ON ONLINE CHILD PROTECTION

Prepared by
Cambodian National Council for Children
2023

Translate only

FOREWORDS

The last two decades, achieved steady economic growth. Currently, Cambodia is integrating itself into the region and the world, giving Cambodia ample opportunities to build and develop the country. Moreover, Cambodia is ready to participate in the Fourth Industrial Revolution, focusing in particular on the technology that the world is effectively using for political, economic and social purposes. Advances in information technology have spurred the growth of jobs, politics, economy and society, making Cambodia more connected to countries in the region and the world.

Advances in information technology are creating online child sexual exploitation, a new form that is spreading around the world, including Cambodia. Connecting to the Internet, personal computers and smartphones in the community offer many social and economic benefits. At the same time, it poses a risk to children and young people who are high-speed internet users and actively involved in social media. The proliferation of internet connectivity has made it easier and faster for internet users to access CSAM and to disseminate materials to support child sex goers among third gender and those who have sexual interest with children.

To prevent online child sexual exploitation, the Cambodian National Council for Children, with the support of Plan International Cambodia, Terres des Homme Holland, in collaboration with Ministries-Institutions, Non-Governmental Organizations and the Private Sector which are internet service providers, develops National Guidelines on Online Child Protection in order for stakeholders to create useful, child-friendly, flexible and easy-to-use child protection resources for the vision and responsibility of protecting child and youth online users. I would like to thank all the ministries-institutions, non-governmental organizations and stakeholders for their inputs and support for the successful development of this National Guideline.

Phnom Penh, 24th February 2023
The Cambodian National Council for Children
President

TABLE OF CONTENT

FOREWORDS i
1. INTRODUCTION 1
1.2.Purpose 1
1.3.Definition 1
1.4.Overview of Digital Technology Advances 1
1.5.Online Risks for Children 2
1.6.Common Forms of Child Sexual Exploitation Online 3
1.2.1 Online Grooming 3
1.6.2 Child Sex Abuse Materials 3
1.6.3 Sexting 3
1.6.4 Sextortion 3
1.6.5 Live Streaming of Child Sexual Abuse 3
1.7. Types of Communication Technology Companies 3
2. GENERAL GUIDELINES 4
2.1.Policy and governance 4
2.2.Criminal Justice 5
2.3.Victim focus 5
2.4.Societal 6
2.5.Industry 7
2.6.Media and communication 8
3. MONITORING AND EVALUATION 8
References 9

1. INTRODUCTION

National Guideline on Online Child Protection, meet the needs of Ministries, National Institutions, Private Sector, Non-Governmental Organizations and stakeholders involved in preventing certain risks and dangers related to illegal content and activities by which criminals use information and communication technology as a means of producing, possessing, distributing or transmitting images or material related to child sexual exploitation. These national guidelines adhere to the fundamental rights and interests of children and provide input and maps for ministries, institutions, the private sector, NGOs, and stakeholders to review and develop online child protection guidelines for the sector in charge.

1.2. Objective

The objective of National Guideline on Online Child protection to raise awareness of risks and a holistic approach to respond to threats and hazards that children and youth may encounter online and offline.

1.3. Definition

Online Child Sexual Exploitation (OCSE) refers to any act of sexual exploitation that may occur to a child using the online system. It includes the use of communication and information technology as a means of obtaining child sexual exploitation or causing child sexual exploitation, or as a means of producing, possessing, distributing or transmitting sexually explicit images or material related to child sexual exploitation.

Information and Communications Technology (ICT) is defined as a set of diverse technology tools and resources used to transmit, store, create, share or exchange information.

The Uniform Resource Locator (URL) is a reference to a web resource that specifies its location on a computer network and the mechanism for retrieving it, and is a specific type of Uniform Resource Identifier (URI), although many people use both words interchangeably.

1.4. Overview of Digital Technology Advances

The last two decades, achieved steady economic growth. Currently, Cambodia is integrating itself into the region and the world, giving Cambodia ample opportunities to build and develop the country. At the same time, the Royal Government of the 6th Legislature of the National Assembly has launched the Rectangular Strategy-Phase 4 by allocating additional resources to the health, education, social affairs and other sectors for promoting human resource development, including child development, to achieve the Sustainable Development Goals 2016-2030. Moreover, Cambodia is ready to participate in the Fourth Industrial Revolution, focusing in particular on the technology that the world is effectively using for political, economic and social sector.

Advances in digital technology and affordable services have made it easier to connect online to personal computers, smartphones and other mobile devices with the ability to transfer large amounts of data faster and better daily communication among general users, especially children and youth. However, the wider and easier access to online services also poses significant challenges to child and youth safety, both online and offline, regarding privacy issues and child and youth abuse, such as Online Grooming, CSAM, Sexting, Sextortion and Live online child sexual abuse and other forms of online abuse that pose a serious risk to children and youth in Cambodia today.

More than half of the world's population is online, accounting for 53.6 percent of the 4.1 billion people including Cambodia, one in three online users is a child under the age of 18.[1] In 2019, the IWF cracked down on 132,676 websites that reported child sexual abuse, with one URL containing hundreds of photos or videos. Among the photos that the IWF took action, 45 percent of the photos show children 10 years of age or younger, and 1,609 websites show children between the ages of 0-2, 71 percent of whom report serious sexual abuse, such as rape and sexual assault.

To mitigate the risks of digital technology and, seeing the challenges and impacts of child sexual exploitation online, Cambodia has become a signatory to the Universal Declaration of Action (WePROTECT) and is a member of Global Partnership for the Elimination of Violence against Children to Participate in the Implementation of the INSPIRE Strategy. The head of the Royal Government of Cambodia also adopted a statement at the 2019 Summit aimed at calling on all ASEAN member states to use high standards to protect children in ASEAN from systematic exploitation and online sexual abuse. Meanwhile, the Cambodian National Council for Children has released a preliminary analysis of the situation on sexual exploitation and an action plan to prevent and respond to online child sexual exploitation.

Responding to the commitment of the Royal Government and the Statement of Global Action, which established a Model National Response mechanism (MNR) that emphasizes the importance of stakeholder participation and identify major industries involved in online child protection and guidelines for the online child protection industry prepared by the International Telecommunication Union (ITU) and manuals and the Cambodian National Council for Children, in collaboration with relevant ministries and NGOs, has developed national guidelines on online child protection, as well as a global model tool for online protection, as well as relevant documents and gaps in national common principles.

1.5. Online Risks for Children

Risks and dangers are related to illegal content and activities, and the legal framework needs to be clear about what causes illegal harm. Servce providers must expect to prevent illegal acts that pose a danger to young people from occurring or be compromised or expand their services and take immediate action if they occur. Behaviors and activities (such as gambling or pornography) are legal for adults, but are known to pose a risk to children and adolescents, and some dangers are difficult for young people (such as those who promote abuse), but children are more protected in recognizing age-related rights and vulnerabilities. These categories are not consistent across regions and countries, but in each case services should be expected to be proactive in preventing youth exposure to them. When considering danger, the emphasis on danger is always ultimately addressed. This framework does not fully understand the experiences of young people. Of course, fewer young people are at risk, but millions of young people who are involved in catastrophic disasters are affecting young people in different ways and paving the way for serious accidents.

Evidence shows that children are at risk online, regardless of geographical location, because they use the same services but in different contexts, which can cause specific concerns. There is often a close link between online and offline accidents, and specific risks often overlap. The online environment is evolving rapidly and some risks and dangers have yet to materialize. It is necessary to consider the evidence of disasters from around the world, those specific issues and the importance

[1] S., Carr, J., and Byrne, J. (2015) One in three: The task for global internet governance in addressing children's rights. Global Commission on Internet Governance: Paper Series. London: CIGI and Chatham House, https://www.cigionline.org/publications/one-three-internet-governance-and-childrens-rights

of risks when they are presented in a specific national or regional context, and to anticipate potential risks in the future. An open and consultative multidisciplinary network can share information and help identify new and emerging disasters. Risks are divided into four major categories known as 4C:

- Risks of content include child pornography, adult pornography, discriminatory or hateful content, false information or misrepresentation, content that promotes risky or abusive behavior;
- Communication risks include child trafficking, abuse, discrimination and hate speech, grooming, and exploitation.
- Risks of conduct include sexual harassment, intimidation and intimidation, defamation, and social stigma.
- Contract risk (sometimes called commercial risk) includes data collection for advertising, fraud, misuse of intellectual property

1.6. Common Forms of Child Sexual Exploitation Online

Online child sexual exploitation refers to any act of sexual exploitation that may occur to a child through the use of the online system. Criminals use information and communication technology as a means to obtain child sexual exploitation or to cause children to be sexually exploited, or as a means of producing, possessing, distributing or transmitting images or material related to child sexual exploitation. The most common forms of online child sexual exploitation are:

1.2.1 Online Grooming

Online grooming refers to crooks who try to contact children online to build trust in order to sexually exploit them. Grooming also includes the display of pornographic materials, such as by sending sexually explicit materials, video messages, or images to children. These methods can help child sex offenders adapt the child to sex-related incidents in order to increase the chances of children submitting their own sex materials to the perpetrator

1.6.2 Child Sex Abuse Materials

Child Sexual Abuse Material (CSAM) refers to material that depicts a child in a nude situation, depicting a child sexually or material that depicts a child in a pornographic setting. They include pornographic images, videos, texts, and audio messages.

1.6.3 Sexting

Sexting is the act of sending or receiving a self-created sexual image to another person. Sometimes sending or transmitting sexually explicit images is voluntary after being threatened, pressured, organized, and/or coerced by another person.

1.6.4 Sextortion

Sextortion is the act in which a child sex offender often uses sexually explicit material obtained from a child through the sending or posting of sexually explicit images to intimidate a child to send more sexual material for them, to meet in person for sexual purposes or for other benefits, such as money or child custody.

1.6.5 Live Streaming of Child Sexual Abuse

Live streaming of child sexual abuse refers to a live broadcast of child-related sexual activity or child pornography in front of a camera (either naked or in sexual situation). Sometimes child sex offenders pay the child directly, the facilitator or intermediary in exchange for the activity.

1.7. Types of Communication Technology Companies

Any technology company whose products and services are directly or indirectly targeted at children can benefit from the general principles as set out above and can be customized based on specific operating fields. The core idea is to support and lead the ICT industry in taking the right steps to better protect children online from the dangers of harm while empowering them to use the online world in the best way possible. Stakeholders should understand the communication

technology companies as follows: Internet service providers, including through the landline or mobile internet service of mobile network operators: although this point generally reflects the services provided over a long period of time to registered customers, it may expand to businesses that provide free or paid public Wi-Fi services; Social networking / messaging and online gaming apps; Hardware and software manufacturers such as mobile device providers, including mobile phones, game consoles, home audio aids, internet connection devices, and internet-enabled smart toys for children; Companies that provide digital media services (content creators, content access or hosting services); Companies that provide video, audio or image transmission services, including live broadcasts; Companies that provide digital file storage services; companies that provide file storage services on the internet (Cloud).

2. GENERAL GUIDELINES

Online child protection in Cambodia faces a number of challenges, including: 1. Lack of knowledge about information and communication technology (ICT) equipment and Rapid evolution of technology trends 2. Lack of resources in local communities 3. Lack of cooperation with national experts and resources 4. Over-reliance on traditional direct investigative methods 5. Lack of a victim-oriented approach. To address the issue of online child sexual exploitation, there must be a comprehensive response to the capabilities identified in the National Response Framework of the Global Action Statement (WePROTECT) signed by The Royal Government of Cambodia at the Global Summit in Abu Dhabi in 2015. An effective response to child sexual exploitation requires the involvement of all stakeholders, including ministries, institutions and stakeholders, bringing together stakeholders, inter-professional and multidisciplinary units of all institutions which are responsible for the protection of children in the online environment, including civil society and the private industry, in accordance with the Global Action Statement (Model National Response MNR): 1. Policy and governance 2. Criminal Justice 3. Victim Services 4. Society and community 5. Industry and 6. Media and communication.

2.1. Policy and governance

2.1.1. The Cambodian National Council for Children, which is on behaf the Royal Government for the protection and promotion of the Rights of the Child, is responsible for coordinating and overseeing the implementation of the National Guideline on the online child protection.

2.1.2. The National Child Protection Commission and the Inter-Ministerial Technical Working Group to review and advise on research on online child sexual exploitation in Cambodia are responsible for overseeing the implementation of the National Guideline on the online children protection.

2.1.3. Ministries, institutions and stakeholders increase and promote national and international multilateral framework cooperation to facilitate and online risk management for children and youth, including effective law enforcement and regulatory mechanisms and getting good advice from experts on online child protection.

2.1.4. Ministries, institutions and relevant entities shall develop specific guidelines for cyber safety or online child protection specific to their respective fields in accordance with the National Guideline on the online child protection and the relevant national and international standards.

2.1.5. The Cambodian National Council for Children (CNCC) collaborates with ministries, institutions, non-governmental organizations (NGOs) and stakeholders to conduct research on the progress of information and communication technology(ITC), the use of children, online risks and trends in online child sexual exploitation, to obtain up-to-date data and evidence be specific about the problem and to ensure the effectiveness of online child protection. The Disrupting Harm Study in Cambodia, published in September 2022, is a good example of a study that should continue to be practiced for future new research.

2.1.6. Ministries and institutions examine the possibility of drafting laws and regulations or amending relevant laws to protect children from child sexual exploitation online.

2.2. Criminal Justice

2.2.1. Ministries, institutions, the private sector, civil society and other stakeholders, including data protection regulations and independent regulatory authorities, must ensure that children's data is protected and collected only when absolutely necessary with a high level of security.

2.2.2. Ministries, institutions and criminal justice agencies strengthen the investigation of online sex crimes against children and promote the successful, appropriate and timely punishment of perpetrators.

2.2.3. Relevant ministries, institutions and criminal justice agencies strengthen the child-friendly justice system and implement clear practices in all cases involving child victims in order to reduce the trauma or re-injury of children involved in the criminal justice process, both during the police investigation, prosecutors, investigating judges and court hearings.

2.2.4. Ministries and institutions strengthen the capacity of law enforcement officers and improve the practice and the judiciary to increase awareness of online child sex crimes, successful reporting and prosecution mechanisms.

2.2.5. Ministries, institutions, the private sector, civil society and stakeholders establish effective risk management processes for perpetrators and multilateral stakeholders based on good practice of international standards.

2.2.6. Ministries, institutions and stakeholders have established a database system for sustainable online child sexual exploitation and abuse cases and used this database to identify victims and support criminal investigations. Consideration should be given to linking with INTERPOL's International Child Sexual Exploitation Database (ICSE Database) and ratifying international protocols and treaties

2.3. Victim focus

2.3.1. Ministries, institutions, the private sector, civil society and stakeholders develop and increase Develop a child victim of OCSE assistant package that participates in legal proceedings and provide counseling and rehabilitation services and integration of OCSE child victims to families and communities.

2.3.2. Ministries, institutions, the private sector, civil society and stakeholders provide support to victims and families, including counseling, welfare, shelter, safety if necessary, health care and legal, especially during court proceedings.

2.3.3. Ministries, institutions, civil society establish and strengthen the capacity of trainers, online emergency reporting networks and child spport hotlines for cases of online child sexal abse, and provide telephone counseling services and information on online risk protection for vulnerable and vulnerable children.

2.3.4. Ministries, institutions, civil society incorporate OCSE lesson or content into social service workforce training packages and programs, and conduct child protection social service workforce training to be able to coordinate and provide support services to OCSE vulnerable children.

2.3.5. Ministries, institutions and stakeholders include online child sexual exploitation content in secondary education programs for fine arts students and journalists.

2.3.6. Ministries, Institutions and Stakeholders Establish Comprehensive Claims Mechanism and Facilitate the Receipt of Compensation for Mental Illness and Claims for OCSE to file complaints and mediate legal proceedings.

2.3.7. Ministries, Institutions and Stakeholders Establish a framework for the protection of victims, taking into account the needs, rights and interests, and establish a One-Stop-Servce to facilitate the implementation of child protection procedures at all stages of service delivery.

2.3.8. Ministries, institutions, the private sector, civil society and stakeholders ensure that standards of practice that focus on the best interests of the child are strictly adhered to when managing cases of child exploitation and sexual abuse to reduce risk of recurrence or recurrence of trauma.

2.3.9. The Ministry of Health raises awareness of online child sexual exploitation among captal and provincial health leaders and provides physical and psychological treatment to children affected by online child sexual exploitation.

2.4. Societal

2.4.1. Schools and communities must appoint or select child protection leaders who have been trained in online child protection procedures and report cases to the relevant authorities.

2.4.2. Ministries, institutions, the private sector, civil society and stakeholders promote accessible digital education by disseminating content, including interactive programs designed to help children develop digital skills and empower children to build respectful communities that support online child protection.

2.4.3. Ministries, institutions, the private sector, civil society and stakeholders disseminate educational content as digital adoption becomes more widespread, students and teachers will be taught the skills necessary for digital communication to take full advantage of the curriculum content in both Khmer and international languages.

2.4.4. Ministries, Institutions, Private Sector promot Data Literacy is introduced throughout the school curriculum and children's education programs on how their data can be used and provides a basic understanding and encourages the use of digital technology in a positive, autonomous and creative by children.

2.4.5. Ministries, institutions and stakeholders identify the risks, benefits and social consequences of using technology, including preventive and preventive measures, are widely disseminated and implemented, and data literacy education needs to be made clear to stakeholders responsible for cyber security.

2.4.6. Ministries, institutions, the private sector, civil society and stakeholders educat children and parents about the risks of online misinformation should be integrated into digital literacy education. This should include comprehensive education to raise awareness and understanding of human rights, especially children's rights, and the way they work online and offline.

2.4.7. Parents, guardians and family members should not be shy about talking about sexual issues with their children, as it is important to prevent potential accidents. If there is a suspicion that online child sexual exploitation is happening to your child and your child has told you what happened, you should:

- Listen carefully, do not judge, and be careful what your child says.
- Encouraging your child to talk about what happened and finding a parent or sibling to help is the right thing to do.
- Tell your child that it is not something to be ashamed of for telling the story that happened and that every act is a mistake and the responsibility of the perpetrator.
- Tell your child that parents, guardians, and family members do not blame their children for their mistakes, but only sympathize with them and give them the support they need.

2.4.8. Parent and family member must be aware of the information technology system and the risks of online child exploitation, be aware of the following:

- Children are not to blame for abuse, even if they are involved in the activity.
- In the case of child sexual exploitation, it sometimes does not occur through direct contact with the child and the perpetrator, but it can still have serious consequences for

the child, such as face-to-face contact.

- Giving money, valuables or gifts in exchange for children's participation in sexual activities is exploitative.
- Both boys and girls can be sexually exploited online, and most sex offenders are people that children know and trust.
- Preventing and protecting online child sexual exploitation should start with open communication and children should not be banned from using the online system.
- Children of all ages can be exposed to the dangers of online sexual exploitation, so discussing or advising children directly about the safety of using online should start at an early age, especially when they started using the online system for the first time.

2.4.9. Children have the right to be educated about issues that negatively affect them, and children and youth’s perceptions of risks and dangers, benefits and opportunities in the online environment may be different or to the adults around them.

2.4.10. Children should be aware of the risks that may arise online, such as: Online grooming, Child Sexual Abuse Material, Sexting, Sextortion, Live streaming, and prevention measures arising from the use of online systems.

2.4.11. Children need to understand the principles of online child protection, the basic rights of the child rights set out in the Convention on the Rights of the Child include:

- The Convention on the Rights of the Child applies to all children, regardless of race, religion, or ability, regardless of the way children think or speak and from which family;
- The best interests of the child must be a top priority in all matters affecting the child;
- Every child has the right to life, which the government must do its best to ensure that the child survives and develops fully;
- Every child has the right to express themselves in all matters that affect them and to think carefully.

2.4.12. Parents teach their children to be smart when using the Internet, including not sharing personal information, not meeting strangers with children they know online, not accepting files or pictures from strangers, checking information to make sure it is reliable, as well as telling a trusted adult if you think something bad could happen to the child in person.

2.4.13. Parents need to check and ask questions when they spend a lot of time online or addicted to social media or online games, the best thing you can do is talk to your child regularly to guide them to reduce their use of the Internet, especially when it comes to allocating time.

2.5. Industry

2.5.1. The Ministry of Posts and Telecommunications (MPTC), in collaboration with law enforcement agencies, civil society organizations and online emergency network operators, develops appropriate technical standards for ICT companies to prevent the posting, transmission, distribution, storage, production and promotion of illegal content or age-appropriate content and encourage the removal of child-harmful content, such as CSAM, from the online system.

2.5.2. MPTC should encourage or advise technology companies to use artificial intelligence (AI), Photo DNA or other new technologies such as Hashing Technology, which can capture and forward requests to law enforcement or content hosting providers for deletion. Dispose of illegal material or CSAM.

2.5.3. MPTC has established a mechanism to manage and coordinate with technology companies on the technical aspects of telephone and online emergency reporting systems to ensure smooth operation and cooperation between stakeholders in responding to online hazards to children.

2.5.4. MPTC provides guidelines and ensures an adequate and specific legal framework to promote

the measures and obligations of technology companies on (1) Online security promotion (2) Ensuring the appropriateness of products and services for the safety of children and young consumers (3) Providing information and basic knowledge in determining the safety of devices or applications that children use and (4) Establish a reporting system for its users to report concerns or suspicions regarding child sexual exploitation and abuse online.

2.5.5. MPTC encourages technology companies to establish and participate in online safety awareness programs, digital literacy programs for children, parents, teachers and the general public who use their services environmentally, especially in remote rural areas.

2..5.6. Technology companies should incorporate child rights content or guidelines into their corporate policies and procedures to manage, identify, prevent and mitigate the negative impact of information technology systems on children's rights.

2.5.7. Technology companies and other private sectors should create a safer and happier digital environment for children and youth of all ages by taking the necessary measures, including the implementation of Safety by desgin in technology and the services of its company.

2.6. Media and communication

2..6.1. Ministries and Institutions encourage media and entertainment programs to increase awareness of child protection online and encourage them to support public awareness campaigns when appropriate, in a balanced and and liability, as well as providing adequate information about online safety rules.

2.6.2. Ministries and institutions promote the positive use of digital technology and consider the needs of all children, regardless of gender, age, income or background.

2.6.3. Ministries and Institutions Raise awareness of online child protection through the media in a child-friendly way. The media should be aware of online child protection and be encouraged to support a balanced and responsible public outreach campaign.

2.6.4. Ministries and institutions raise awareness about the use of the Internet in relation to privacy, online security and the confidentiality of personal information.

2.6.5. Ministries and institutions develop programs to disseminate and raise awareness of crimes and risks related to online sexual exploitation of children in urban and rural areas, especially in ethnic minority areas.

2.6.6. Ministries, institutions, the private sector, civil society organizations and stakeholders produce educational materials to prevent child sexual abuse (CSAM) and other forms of online child sexual exploitation.

2.6.7. Ministries, institutions, the private sector, civil society organizations and stakeholders organize television and social media campaigns for children and youth, as well as the public, to be aware of the risks and dangers of using the Internet and how to protect themselves from those risks and dangers.

2.6.8. Ministries, institutions, the private sector, civil society organizations and stakeholders develop education or training programs for parents, guardians, child caregivers, teachers to understand the use of the Internet that connects children and youth to the online system, positive and open online conversation about risk with children and how to seek help when a child is in danger online.

3. MONITORING AND EVALUATION

Monitoring to encourage relevant ministries, institutions, civil society organizations, the private sector on the implementation of the National Guidelines on the Online Child Protection has two levels:

Level 1: The Cambodian National Council for Children will monitor the annual progress of the implementation of the National Guidelines on the Online Child Protection, focusing on the following six principles: 1. Policy and governance 2. Criminal Justice 3. Victim Services 4. Society 5. Industry and 6. Media and communication, responsible for implementation by ministries, institutions, the private sector, civil society organizations and stakeholders to report to the Royal Government.

Level 2. Ministries, institutions, the private sector, civil society organizations and stakeholders implementing the National Guidelines on the Online Child Protection must monitor the progress of professional units to report to the Cambodian National Council for Children.

References

1. Convention on the Rights of the Child 1989
2. National Policy on Child Protection System 2019-2029
3. Action plan to prevent and respond to online child sexual exploitation 2021-2025
4. Global model child online protection 2021 (Handbook and Toolkit)
5. Luxembourg Terminology Guideline
6. UNICEF - Guidelines for industry on child online protection
7. ITU and UNICEF: Guidelines for industry on child online protection 2014
8. Royal Decree No NS/RKT/1209/2011 dated 21 December 2009 on the Establishment of the Cambodian National Council for Children
9. Decision No. 105 dated 01 September 2015 on the Establishment of the National Child Protection Commission
10. Decision No. 203 dated 25 December 2019 on the Establishment of an Inter-Ministerial Technical Working Group to Review and Advise on the Study of Child Sexual Exploitation on the Internet in Cambodia
11. Global Action Statement (WePROTECT) 2015
12. Statement by the Heads of State of ASEAN Member States 2019
13. Preliminary Situation Analysis Report on Online Child Sexual Exploitation 2020
14. INSPIRE STRATEGY
15. Rectangular Strategy Phase 4, by allocating additional resources in the areas of health, education, social affairs and other sectors to promote human resource development, including child development, to achieve the Sustainable Development Goals 2016-2030.
16. European Council Convention on the Protection of Children Against Sexual Exploitation and Sexual Abuse, 2007
17. UN General Assembly Resolution 68/167 on the right to privacy in the digital age emphasizes privacy and the right to freedom of expression without legal interference.
18. UN Human Rights Council Resolution 32/13 on the Promotion of the Protection and Use of Human Rights Online